

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2007

Shrnutí:

MŠMT předkládá každoročně zprávu o plnění programu Zdraví 21 jako podklad pro komplexní zprávu Ministerstva zdravotnictví za všechny zúčastněné resorty. Současně navrhuje tento program aktualizovat a zkrátit. Řada úkolů pro MŠMT se opakuje a rozsáhlost programu znesnadňuje jeho praktické využití. Ve zprávě za rok 2007 MŠMT proto maximálně zkrátilo text, využívá hypertextové odkazy na další materiály nebo přímo odkazuje na zprávu MŠMT za rok 2006, v níž jsou popsány stálé mechanismy a struktury platné i pro rok 2007. Při opakování údajů při plnění aktivit – například u naprosté většiny aktivit týkajících se oblasti vzdělávání je nutné zdůraznit, že problematika je zařazena do rámcových vzdělávacích programů nebo poradenství ve školách - jsou uvedeny pouze hypertextové odkazy na dokumenty a případně na zprávu za rok 2006, v níž je problematika stručně popsána, nebo odkaz na jinou aktivitu. V materiálu nejsou uváděny aktivity, jejichž termín splnění již uplynul, není-li k tomu zvláštní důvod. Většinou jsou však tyto aktivity řešeny dále v rámci jiných vládních usnesení.

Komplexní program Zdraví 21 plní resort školství, mládeže a tělovýchovy především v oblasti výchovy a vzdělávání, výzkumu, tělovýchovy a sportu. S těmito základními oblastmi souvisí řada navazujících systémových činností, jako je například legislativa, další vzdělávání pedagogických pracovníků, dotační programy atp., v nichž jsou aktivity a úkoly programu Zdraví 21 začleněny.

Na základě zákonů a navazujících právních předpisů v současné době probíhá reforma školství. Rámcové vzdělávací programy, které stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, obsahují i podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví. Jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů, hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků, tvorbu a posuzování učebnic a učebních textů a dále jsou závazným základem pro stanovení výše přidělovaných finančních prostředků.

Uplatňování předpisů v praxi, průběh a výsledky vzdělávání zjišťuje a hodnotí Česká školní inspekce. Její pracovníci prošli v souladu s programem Zdraví 21 vzděláváním v oblasti výchovy ke zdraví.

Vysoké školy postupují podle akreditovaných programů a připravují učitele pro výuku podle rámcových vzdělávacích programů. S pregraduální přípravou úzce souvisí i další vzdělávání, které je uskutečňováno na vysokých školách, samostudiem, v zařízeních dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a v jiných zařízeních na základě akreditace udělené ministerstvem. (Přehled o vybraných seminářích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti výchovy ke zdraví organizovaných ostatními přímo řízenými organizacemi MŠMT je v příloze č. 1.)

V roce 2007 byly připravovány rámcové vzdělávací programy pro střední vzdělávání – s využitím evropských sociálních fondů se dokončovalo jejich ověřování na pilotních školách.

V nich je v návaznosti na předškolní a základní vzdělávání (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) vytvářen systém vzdělávání žáků ve smyslu utváření hodnot, dovedností a vědomostí v oblasti

podpory a ochrany zdraví. Kurikulární dokumenty i informační metodický portál podporují tento ucelený systém vzdělávání v oblasti zdraví. Rozšířila se nabídka dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky, semináře a kurzy se zaměřovaly na zdravý životní styl jako takový, sociální vztahy, přípravu asistentů a metodiků a samozřejmě otázku rozpracování podpory zdraví ve školních vzdělávacích programech.

MŠMT se v roce 2007 zaměřilo na prevenci úrazů a stravování. Dny zdraví, každoročně pořádaná kampaň státního a neziskového sektoru, byly zahájeny seminářem k prevenci úrazů na MŠMT, byla vydána Metodická informace k zabezpečení provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách, atp. Ke školnímu stravování byla ustanovena mezirezortní pracovní skupina složená ze zástupců MŠMT, MZ, akademické obce, občanské a odborné veřejnosti, která provádí analýzu školního stravování a navrhuje změny směrem k naplnění aktuálních vědeckých poznatků o výživě a zdraví.

Dotační programy na podporu sportu, prevence sociálně patologických jevů a podporu volnočasových aktivit se podařilo zajistit ve stejné výši jako v předchozích letech (část z nich, včetně konkrétních údajů o prostředcích vynaložených v roce 2007, je v příloze č. 2.), přestože část rozpočtu byla určena na spolufinancování evropských strukturálních fondů. Další vzdělávání podporované z evropských strukturálních fondů bylo často pro pedagogické pracovníky bezplatné. Také další projekty z těchto fondů přispěly k podpoře zdraví.

A. Realizační postupy ke splnění dílčích úkolů a aktivit Zdraví 21, u kterých má MŠMT zodpovědnost za jejich splnění

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2.3.: Omezovat socioekonomické vlivy, které negativně působí na zdraví, jedná se zejména o výrazné rozdíly v příjmu, dosaženém vzdělání a v uplatnění na trhu práce

2.3.1:	Zlepšovat systém vzdělávání a prosazovat systém celoživotního vzdělávání, které umožní měnit nebo zvyšovat kvalifikaci, zejména osobám se změněnou pracovní schopností vzniklou z důvodu jejich zdravotního stavu, věku, sociálního postavení aj., a to provázaně se systémem poskytování podpory vhodného poradenství pro volbu povolání, odborný výcvik a rehabilitaci.
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	MPSV, MZ, VÚP
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

[Strategie celoživotního učení](#) je dále rozpracovávána a navazuje na zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). Hlavním cílem je navrhnout univerzální systém zhodnocení dosaženého vzdělání mimo vzdělávací soustavu a umožnit zájemcům o uznání

tohoto vzdělání transparentním a objektivním způsobem ověřit jejich dovedností a vědomostí. V důsledku tohoto opatření je smyslem vytvořit prostředí motivující k účasti na dalším vzdělávání zejména pro osoby s nízkou kvalifikací, či s potřebou kvalifikaci rychle a efektivně změnit, zvýšit či rozšířit.

Na MŠMT byla nově vytvořena skupina, která se zabývá problematikou sociálních programů ve vzdělávání, sportu a výzkumu, ať se již jedná o děti, žáky a studenty se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, cizince, azylanty, příslušníky menšin, atp. Tímto administrativním krokem je lépe koordinována výše uvedená problematika uvnitř resortu a je současně propojena úzce se zdravím, protože i odpovědnost za plnění vládního usnesení Zdraví 21 a dalších, které koordinují problematiku zdraví uvnitř resortu (Národní akční plán prevence úrazů, předcházení obezitě), je koordinována z této skupiny.

Cílem několika koncepcí realizovaných v rámci resortu je zohledňování vzdělávacích potřeb jedince se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Na některých fakultách vysokých škol jsou střediska pro pomoc handicapovaným studentům, která umožňují přístup i handicapovaným osobám z veřejnosti. Pokračují aktivity uvedené podrobněji ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilější ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.1:	Prohlubovat systém vzdělávání a výchovy k zodpovědnosti za zdraví
odpovědnost	MŠMT
spolupráce:	MZ, SZÚ, územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Systém vzdělávání v sobě zahrnuje obsah vzdělávání, stanovený v nově schválených nebo připravovaných rámcových vzdělávacích programech, pregraduální i postgraduální vzdělávání pedagogických pracovníků a další složky, včetně legislativy a dotační podpory.

Kurikulární reforma

Rámcové vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání

[Rámcové vzdělávací programy](#) jsou kurikulární dokumenty na státní úrovni, které stanovují povinný obsah a rozsah vzdělávání. Všechny obsahují rozpracovanou problematiku zdraví, jak bylo podrobněji uvedeno ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

Mateřské školy nejpozději od 1.9.2007 začaly vzdělávat podle školních vzdělávacích programů. Nejpozději od 1.9. 2007 se podle školních vzdělávacích programů začalo pracovat v 1. a 6. ročníku základních škol.

Rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání

V roce 2007 byl vydán Rámcový vzdělávací program pro gymnázia (RVP G), Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou (RVP GSP) a rámcové vzdělávací programy pro obory středního vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou a obory středního vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem. V RVP G a RVP GSP je systém koncipován na úrovni obecných klíčových kompetencí žáků (smysl a význam zdraví, podpora a ochrana zdraví vlastního a jiných, poskytnutí pomoci při úrazech, zdravotních komplikacích a v situacích mimořádné události). V současné době probíhá druhá etapa vydávání Rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné vzdělávání (RVP SOV). (V první etapě bylo vydáno 63 RVP s účinností od 31. 8. 2007, ve druhé etapě s předpokládanou účinností od 31. 8. 2008 bude vydáno 82 RVP a ve třetí etapě předpokládáme vydat okolo 80 RVP s účinností od 31. 8. 2009.) Ve všech připravovaných i vydaných RVP je toto téma pečlivě sledováno a problematika zdraví navazuje na rámcové vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání.

Schválené programy jsou zveřejněny na [www stránkách ministerstva](http://www.stránkách.ministerstva) a na Metodickém portálu (www.rvp.cz). K programům vydal resort [metodické materiály](#), např. metodickou příručku Manuál pro tvorbu ŠVP na gymnáziích, protože střední školy v roce 2007 začínají pracovat na tvorbě ŠVP podle schválených RVP.

Pregraduální vzdělávání

Výchova ke zdravému životnímu stylu je realizována ve vzdělávání vysokých škol v akreditovaných studijních programech, především těch, které se zaměřují na přípravu učitelů.

Vybrané projekty podporující implementaci rámcových vzdělávacích programů:

- Projekty podporované státním rozpočtem, především [Operační program pro rozvoj lidských zdrojů](#) – systémové projekty Pilot G, Pilot S, Hodina, VIP Kariéra, Kvalita I, Kvalita II
- Systémový projekt Metodika - Metodický portál VÚP v Praze (www.rvp.cz) – zaměřen na tvorbu metodických materiálů a mimo jiné na podporu a zavádění samostatného nebo integrovaného vyučovacího předmětu vycházejícího ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví do pedagogické praxe. Je financován ze státního rozpočtu a z prostředků ESF. V roce 2007 se rozšiřoval počet příspěvků zaměřených na výchovu ke zdraví, pokračovala propagace portálu na seminářích pro učitele a vznikla část portálu obsahující přímo příspěvky „na klíč“ pro výuku.
- Semináře pro učitele, např. Fórum výchovy ke zdraví, pod záštitou ministra školství, obsahoval mimo jiné pracovní dílny zaměřené na implementaci výchovy ke zdraví do školních vzdělávacích programů základních škol a gymnázií. Další semináře pro učitele k výchově ke zdraví – viz příloha.

4.1.4:	Pokračovat v systematické prevenci násilí a šikany ve školách a školských zařízeních
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Základem prevence šikany jsou následující dokumenty:

- [rámcové vzdělávací programy](#)
- [Metodický pokyn](#) ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22
- [Specifický program proti šikany a násilí ve školách](#) a školských zařízeních

Problematické násilí a šikany se týká také [Metodický pokyn](#) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních, č.j.: 20 006/2007-51.

Prevence šikany je řešena také prostřednictvím poradenského systému ve školách, podrobněji popsáno ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#). Metodická podpora zahrnující tvorbu materiálů a organizaci seminářů pro učitele je zajišťována i přímo řízenými organizacemi MŠMT – viz Příloha 1, nebo spoluprací MŠMT a VÚP s dalšími organizacemi - např. seminář Výchova ke zdraví (Benešov) s problematikou prevence násilí. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře, který je umístěn na webových stránkách PedF MU Brno.

Pokračují dotační programy zaměřené na prevenci šikany - Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v roce 2007 – viz Příloha 2.

Byla připravována účast ČR v mezinárodním projektu OECD [School bullying and violence](#) - „Mezinárodní internetová spolupráce v prevenci šikany a násilí ve školách“.

Semináře pro další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou uvedeny v Příloze 1, vybíráme z nich např. některé programy IPPP ČR. IPPP ČR jako přímo řízená organizace MŠMT uskutečnila např. programy Sociometricko-ratingový dotazník pro diagnostiku vztahů ve školních třídách a dalších skupinách žáků, Identifikace a řešení šikany mezi žáky a Agresivní chování žáků. Tyto programy byly určeny pro školní psychology/školní speciální pedagogy ze škol zapojených do projektu ESF VIP - Kariéra a realizace byla financována z prostředků na tento projekt. Dále byla rozpracována analýza mediálního obrazu šikany a kvalitativní výzkum šikany na školách a poskytována metodická podpora pro školy, školská poradenská zařízení a školská zařízení preventivně výchovné péče v oblasti prevence násilí a šikany.

4.1.5: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované (i nepřímým způsobem) Návrh: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované; zaměřit se na vytváření nabídek pro neorganizované děti a mládež odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky spolupráce: neziskové organizace termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Bylo podpořeno 317 projektů občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží částkou 170 mil. Kč. Většina projektů byla zaměřena na celoroční činnost včetně aktivit v průběhu letních prázdnin. Aktivity pro děti a mládež byly z oblasti vzdělávání i pohybové.

4.1.6: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové sportovní aktivity odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky spolupráce: nestátní organizace termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

MŠMT uvolnilo jako v předchozích letech finanční prostředky v rámci svého rozpočtu na podporu aktivit pro nestátní neziskové organizace v oblasti sportu k naplňování a podpoře projektu Zdraví 21. Jedná se o programy:

- Národní program sportu pro všechny
- Sport a škola
- Sport zdravotně postižených
- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

Byla finančně podpořena republikové kola postupových sportovních soutěží ve výši 1 mil. Kč pro neorganizovanou mládež (Rozvojový program Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání)

4.1.7: Pokračovat ve vytváření podmínek pro zapojení zdravotně oslabených do hodin Zdravotní tělesné výchovy. odpovědnost: MŠMT, zřizovatelé škol termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Zdravotní tělesná výchova je součástí [RVP ZV](#), doporučení k realizaci v praxi jsou také ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#) a v [Souboru pedagogicko-organizačních informací](#) pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2007/2008 (do tohoto Souboru jsou doporučení k zdravotní tělesné výchově zařazována každoročně).

I v novém RVP G je téma věnované zdravotní tělesné výchově podle potřeb žáků.

Dílčí úkol č. 4. 2.: Snížit počet úmrtí a invalidity mladých lidí v důsledku násilí a nehod alespoň o 50 %

4.2.2: Rozvíjet vzdělávání osob, které se věnují profesionálně i neprofesionálně výchově dětí a mládeže se zřetelem na snižování úrazů při mimoškolní činnosti ve školním roce i v době školních prázdnin. odpovědnost: MŠMT spolupráce: MPSV, MZ, MDS, MV, územně samosprávné celky termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn – prevence úrazů viz také plnění aktivity 9.2.1.

Proběhlo 30 vzdělávacích aktivit (kurzů, seminářů) v zařízeních ostatních přímořizovaných organizací, kterých se zúčastnilo 456 osob pracujících v oblasti volnočasových aktivit s dětmi a mládeží.

Dílčí úkol č. 4. 3.: Podstatně snížit podíl mladých lidí, kteří se podílejí na zdraví škodlivých formách chování, ke kterým patří konzumace drog, tabáku a alkoholu

4.3.1:	Nadále aplikovat komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže, vč. komerčního sexuálního zneužívání dětí
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	MPSV, MV, MZ, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky, Subkatedra dorostového lékařství IPVZ, SZÚ, HS
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže je řešen [v rámcových vzdělávacích programech](#), doplněných o [Strategii prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže](#). K naplňování této Strategie slouží dotační programy uvedené v příloze 2 – Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT.

Informace o materiálech pro učitele vydaných MŠMT v předchozích letech a o poradenském systému ve školách jsou ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

Semináře dalšího vzdělávání učitelů a dotační programy jsou v Přílohách 1 a 2, např. seminář Fórum výchovy ke zdraví, který zaštitilo MŠMT a MZ. IPPP ČR se kromě zajišťování seminářů DVPP podílel na úpravách a rozšíření stávajících Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence UNL o standardy pro další oblasti prevence rizikového chování. K plnění tohoto úkolu byla při IPPP ČR byla založena pracovní skupina, činnosti zaměstnanců na tomto úkolu byly financovány z rozpočtu IPPP ČR na kmenovou činnost. Byl zpracován a zveřejněn nový Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j. 20 006/2007-51.

Konkrétní úkoly pro jednotlivé resorty jsou obsaženy v usnesení vlády č. 949/2006 k Národnímu plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 – 2008.

VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešová) s problematikou komerčního zneužívání dětí. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře – umístěn i na stránkách PedF Mu Brno.

4.3.2:	Pokračovat v podpoře zájmových sportovních aktivit mládeže řízené kvalifikovanými pracovníky s mládeží v oblasti tělesné výchovy a sportu
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	MZ, územní samosprávné celky, tělocvičné organizace, HS
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

K zabezpečení a realizaci tohoto úkolu jsou vyhlašovány tyto programy:

- Národní program sportu pro všechny - podprogram: pravidelné tělovýchovné a sportovní činnosti dětí a mládeže
- Sport a škola
- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

4.4.1:	Pokračovat v rámci vzdělávací oblasti „Výchova ke zdraví“ ve specifické edukaci mládeže z hlediska cíle tohoto dílčího úkolu a prevence rizikového chování
odpovědnost:	MZ, MŠMT
spolupráce:	HS, subkatedra dorostového lékařství IPVZ, Výzkumný ústav vývoje dítěte, Odborná společnost sociální pediatrie, ČLS JEP
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn - viz plnění úkolu 4.1.1 - rámcové vzdělávací programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (příloha), finanční zabezpečení (příloha).

CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ: DO ROKU 2020 BY MĚLI MÍT LIDÉ NAD 65 LET MOŽNOST PLNĚ VYUŽÍT SVŮJ ZDRAVOTNÍ POTENCIÁL A AKTIVNĚ SE PODÍLET NA ŽIVOTĚ SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 5. 1.: Střední délka života a pravděpodobná délka života bez zdravotního postižení by se měla prodloužit u 65letých osob alespoň o 20 %

5.1.4:	Podporovat programy občanských sdružení v oblasti tělovýchovy zaměřené na podporu pohybových aktivit stárnoucí populace.
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	občanská sdružení v tělovýchově
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K zabezpečení realizace tohoto úkolu byl v roce 2007 finančně podpořen Národní program rozvoje sportu pro všechny - podprogram: Pohybové aktivity občanů starších 60 let. K zabezpečení a realizaci tohoto úkolu je vyhlašován program:

- Národní program sportu pro všechny - podprogram: podpora programů zaměřených na pohybové aktivity občanů starších 60 let,
- Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení.

6.1.7:	Začlenit nové přístupy a formy péče o duševně nemocné do pregraduálních, postgraduálních a kontinuálních systémů vzdělávání a dle potřeby vytvářet nové programy pro odpovídající poskytovatele péče
Odpovědnost:	MZ, MPSV, MŠMT
Spolupráce:	odborné společnosti ČLS JEP, IPVZ, IDVZ, Asociace psychiatrických sester, ADP ČR, NCDP ČR
Termíny:	2003 - deskripce konkrétních potřeb a stávajících možností v oblasti vzdělávání 2004 - vytvoření vzdělávacích modulů a programů 2005 - komplexní systém vzdělávání v moderních trendech

Stav plnění: Při přípravě realizačních postupů k plnění Zdraví 21 bylo navrženo, aby MŠMT bylo uvedeno v tomto úkolu na úrovni spolupracujícího resortu. Podle zákona č. 111/1998, Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), tvorba a uskutečňování studijních programů patří do samosprávné činnosti vysokých škol a MŠMT nemůže do této samosprávné činnosti zasahovat.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30%

9.1.1:	V celostátním programu školní dopravní výchovy dále rozvíjet individuální a skupinový přístup s větším důrazem na výcvik v reálné situaci
Návrh:	V rámci RVP rozvíjet a podporovat nové formy dopravní výchovy
Odpovědnost:	MŠMT, MV
Spolupráce:	MZ, MDS, občanské iniciativy, Český červený kříž, ČÚBP, HS
Termíny:	2003

Stav plnění: Dle textu vládního usnesení úkol termínován do roku 2003, kdy byl splněn, MŠMT však plní související úkoly v rámci [Národní strategie bezpečnosti silničního provozu](#).

Vyhodnocení:

Problematika je zařazena do rámcových vzdělávacích programů, prevence užívání alkoholu a návykových látek je součástí MPP. Součástí výchovně vzdělávacích cílů odborné složky vzdělávání v učebních a studijních oborech středních škol je přiměřeně k profilu absolventů, cílům a obsahu vzdělávacích programů upozorňovat na negativní důsledky požívání alkoholu a jiných návykových látek zvláště v oborech, v nichž jsou žáci více ohroženi v odborném výcviku nebo v odborné praxi, protože probíhají přímo v podmínkách provozu. Cílem pro absolventy je naučit se orientovat v situacích, s nimiž se v průběhu studia i v budoucím povolání setkají.

Ve středních školách jde o výuku předmětu, který připravuje žáky k získání řidičského oprávnění (obvykle je to Řízení motorových vozidel). Jsou to žáci 3. nebo 4. ročníků středních škol, tj. věková skupina 17- 18 let. Program výuky předmětu Řízení motorových vozidel se realizuje v celostátním měřítku v určených oborech vzdělání. Celkové náklady ze státního rozpočtu na výuku se odhadují na cca 50 mil. Kč.

MŠMT se spolu s dalšími resorty podílelo na WHO organizované meziresortní skupině, která se zabývá Projekty BCA k problematice dopravních úrazů dětí v České republice.

Informace o [Globálním týdnu bezpečnosti silničního provozu](#) byla zařazena do Souboru pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2007/2008, který je zveřejněn ve Věstníku MŠMT a na webových stránkách MŠMT.

Také jako připomenutí vyhlášení Globálního týdne bezpečnosti silničního provozu se na MŠMT 5.6.2007 uskutečnil seminář zahajující každoroční kampaň Národní dny bez úrazů. Cílem Národních dnů bez úrazů je upozornit na vzrůstající počet úrazů a medializovat nutnost prevence a příklady dobré praxe. Seminář byl organizován ve spolupráci MŠMT, Světové zdravotnické organizace (WHO), Ministerstva zdravotnictví, Státního zdravotního ústavu, Národní sítě zdravých měst a členů Meziresortní pracovní skupiny pro prevenci úrazů a Pracovní skupiny pro prevenci dětských úrazů a projektů BCA WHO.

Hlavním tématem semináře byla prevence dopravních úrazů, ale seminář se týkal i předcházení a evidenci ostatních druhů úrazů. Semináře se zúčastnili učitelé a ředitelé škol a školských zařízení, regionální politici, zástupci zdravotních ústavů a odborná veřejnost v celkovém počtu cca 100 osob. Na semináři byl představen projekt Vidět a být viděn, na němž se podílelo MŠMT spolu s dalšími resorty.

Další příklady dobré praxe a informace o dopravní výchově jako součásti vzdělávání jsou zveřejňovány na metodickém portále www.rvp.cz, který je podporován státním rozpočtem ČR a ESF. Mezi zajímavé zveřejněné projekty patří např. Dopravní výchova v základní škole praktické, projekt Hrajeme si na řidiče či materiál doc. PhDr. Mojmíra Stojana, CSc., o zkušenostech ze zahraničí v dopravní výchově.

MŠMT uděluje schvalovací doložky pouze učebnicím, které odpovídají rámcovým vzdělávacím programům. Dopravní výchovy se týkají především učebnice vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Součástí schvalovacího řízení je i odborné stanovisko Ministerstva dopravy k správnosti textů.

Dopravní výchova byla zařazena do projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k managementu a tvorbě školního vzdělávacího programu, např. v projektu Úspěšný ředitel, modul D – Organizace školy a vyučovacího procesu, dále je obsažena v programech kariérního systému Studium pro ředitele škol a Studium Koordinátor ŠVP. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dopravní výchova je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

9.3.2:	Vyhodnotit síť prevence kriminality (ve školách, obcích, komunitní péči, zdravotnictví)
Odpovědnost:	MZ, MV, MŠMT (Republikový výbor pro prevenci kriminality)
Spolupráce:	MPSV, ÚZIS, odborné společnosti JEP, Bílý kruh bezpečí a další nevládní organizace
Termíny:	2003

Stav plnění a vyhodnocení: Úkol byl realizován podle harmonogramu v roce 2003. MPP jsou však hodnoceny průběžně, nezávisle na termínu tohoto vládního usnesení: ve spolupráci s krajskými školskými koordinátory prevence a okresními metodiky preventivních aktivit je průběžně mapována situace v oblasti prevence kriminality a řešeny možnosti dalšího zvýšení účinnosti preventivních aktivit v rámci MPP.

CÍL 11: ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL: DO ROKU 2015 BY SI LIDÉ V CELÉ SPOLEČNOSTI MĚLI OSVOJIT ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

Dílčí úkol č. 11. 1.: Rozšířit zdravé chování ve výživě a zvýšit tělesnou aktivitu

11.1.2:	Zabezpečit příjem zdravotně nezávadných potravin
	- zvyšováním úrovně znalostí populace o zdravotně žádoucích potravinách, zvyšováním nabídky a dostupnosti zdravotně žádoucích potravin a omezováním nabídky a dostupnosti potravin nežádoucích,
	- zvyšováním znalostí zaměstnanců v oblasti školního, společného a veřejného stravování,
	- kontrola a postih prodejců potravin při zjištěných závadách
odpovědnost:	MZ, MŠMT, MZe
spolupráce:	MPSV, instituce řízené MZe, podnikatelé, Společnost pro výživu, VLA JEP, nevládní organizace, SZÚ, HS, ČZPI
termíny:	průběžně a rok 2003

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Zvyšování úrovně znalostí

Děti, žáci a studenti získávají znalosti o zdravotně nezávadných potravinách při výuce, která se řídí [rámcovými vzdělávacími programy](#), případně standardy a dalšími dokumenty.

MŠMT mezíresortně spolupracuje v této oblasti s dalšími institucemi: z významných projektů se podílí např. na činnosti Národní rady pro obezitu, ustanovené Ministerstvem zdravotnictví, podporuje projekt „školní mléko“. Informace o projektech uskutečněných v předchozích letech, které jsou však stále na školách využívány, a o přípravě ve středním odborném vzdělávání jsou ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#). VÚP spolupracuje na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov) s problematikou zdravé výživy. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře – umístěno i na stránkách PedF Mu Brno. VÚP se podílel na oponování metodických textů a učebnic s danou problematikou.

Školní stravování

Dětem, žákům a studentům ve školách nebo školských zařízeních je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., zajišťováno stravování podle výživových norem stanovených s ohledem na věkové zvláštnosti a potřeby strávníků v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví. MŠMT zajišťuje školní stravování i ve výjimečných případech, kdy není možné využít zařízení školního stravování zapsaná v rejstříku škol a školních zařízení, prostřednictvím dotačního programu "Náhradní stravování dětí, žáků a studentů krajského a obecního školství".

Spotřební koš, výživové normy a další legislativní ustanovení, včetně kontroly jejich plnění, jsou ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

Pro hledání možností rozvoje školního stravování byla zřízena mezirezortní pracovní skupina složená ze zástupců MŠMT, MZ, akademické obce, občanské a odborné veřejnosti, která provádí analýzu školního stravování a navrhuje změny směrem k naplnění aktuálních vědeckých poznatků o výživě a zdraví

11.1.4:	Prostřednictvím školy zlepšit stav pohybového aparátu dětí a za tím účelem: - V RVP pro základní a střední školy zavést v oblasti Člověk a zdraví výstupy (standardní výstupy) zaměřené na zdravotně orientovanou zdatnost. - zvýšit úroveň informovanosti učitelů (pravidelné semináře, sledování nových trendů v prevenci poruch pohybového aparátu dětí), - Propagovat a zavádět školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků, - zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem), - zavádět prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků cílené preventivní programy včetně možností psychické relaxace odpovědnost: MŠMT, MMR spolupráce: MZ, SZÚ, HS, VLA JEP, nevládní organizace, územně samosprávné celky termíny: 2003-2005 <i>Navrhuje se posunout termín v souladu se zaváděním rámcových vzdělávacích programů</i>
---------	---

Stav plnění: Úkol plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 410/2005 Sb. - viz plnění úkolu 4.1.1 - rámcové vzdělávací programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (příloha), finanční zabezpečení (příloha).

Vyhodnocení:

IPPP ČR v roce 2007 pro pracovníky Středisek integrace menšin realizoval kurzy „Techniky Out-door pro práci s dětmi“ a prázdninové aktivity zaměřené na pohybovou výchovu žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Konalo se 20 jedno až pětidenních aktivit.

CÍL 12: SNÍŽIT ŠKODY ZPŮSOBENÉ ALKOHOLEM, DROGAMI A TABÁKEM: DO ROKU 2015 VÝRAZNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNIVÉ DŮSLEDKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK, JAKO JE TABÁK, ALKOHOL A PSYCHOAKTIVNÍ DROGY

Dílčí úkol č. 12. 2.: Spotřeba alkoholu na osobu by neměla přesáhnout 6 litrů za rok a u osob mladších 15 let by měla být nulová

12.2.3:	Cílenými programy ve školách nadále usilovat o snížení poptávky po alkoholu a jiných návykových látkách u dětí a dospívajících
odpovědnost:	MŠMT, MZ
spolupráce:	MDS
termíny:	do roku 2005 by program mělo mít 50 % škol

Stav plnění: Úkol průběžně plněn. MPP zpracovává od r.2001 každá škola a školské zařízení. ŠVP školy zpracovávají v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#) jsou popsány jednotlivé složky systému, který má zabezpečit snížení poptávky po alkoholu a jiných návykových látkách. Jde o vzdělávání ([rámcové vzdělávací programy](#)) a poradenství ve školách a školských zařízeních (zahrnuje např. činnost metodika prevence, tvorbu MPP a systému poradenských služeb) a výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu na pedagogických fakultách. Jako v předchozích letech je snížení poptávky po alkoholu stále podporováno finančně i metodicky – viz Příloha 1,2.

V roce 2007 zajišťovala Agentura pro certifikace programů prevence zneužívání návykových látek následující činnosti: sestavování certifikačních týmů a zajišťování místních šetření, předkládání protokolů o místních šetřeních a závěrečných zpráv z těchto šetření Výboru pro udělování certifikací, kurzy pro poskytovatele preventivních programů, organizace supervizních setkání certifikátorů a metodická podpora jejich činnosti, informační systém aj.

Na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy je akreditován bakalářský studijní obor Adiktologie (ve studijním programu Specializace ve zdravotnictví). Cílem je vzdělávat pracovníky pro práci v drogové politice ve vztahu k užívání návykových látek a závislostnímu typu chování. Absolventi nezískávají oprávnění pro výkon zdravotnického povolání.

12.2.8:	Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod působených alkoholem
Příklady:	
1.	vzdělávání prodejců alkoholu, jak poznat intoxikaci, jak se chovat k intoxikovaným osobám, kdy volat pomoc atd.
2.	programy pomoci zaměstnancům ohrožených profesí (zdravotníci, stavební profese a další profese, kde je snadná dostupnost alkoholu a vysoká míra stresu).
Odpovědnost:	všechny resorty
Spolupráce:	MZ
Termíny:	v roce 2003 předložit návrh Ministerstvu zdravotnictví ke konzultaci a dopracování. Od září roku 2004 realizace.

Stav plnění: Úkol je plněn průběžně v rámci prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních – MPP, poradenství, rámcové vzdělávací programy, DVPP, dotační programy, atp.

12.2.9: Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám způsobeným alkoholem a podporují zdravý životní styl odpovědnost: všechny resorty spolupráce: všechny resorty termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Příkladem je podpora nevládních organizací a nezávislých hnutí realizovaná v rámci Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT (viz Příloha 2 finanční výdaje). Podpora zdravého životního stylu je také součástí dotační podpory volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy a dalších. VÚP spolupracoval na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov) s problematikou zneužívání drog a alkoholu. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře – umístěno i na stránkách PedF Mu Brno.

12.2.11: Provádět testy na alkohol u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, senzitivní průmyslové obory např. chemický průmysl, energetika apod.) <i>Návrh: Podporovat opatření k zamezení požívání alkoholu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.)</i> Odpovědnost: všechny resorty v okruhu své působnosti, <i>(V návrhu na aktualizaci je doporučena změna míry odpovědnosti MŠMT na úroveň spolupracujícího resortu, případné zrušení tohoto úkolu pro MŠMT. MŠMT se v této oblasti řídí platnými zákony.)</i> Spolupráce: MZ - metodická Termíny: Spolupráce a vedení do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžně kontrola.

Stav plnění: MŠMT dosud nebylo v této záležitosti podle dostupných informací požádáno o spolupráci.

Vyhodnocení:

Podle § 106 odst. 4 písm. i) zákona č. 262/2006 Sb. je každý zaměstnanec povinen podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Dílčí úkol č. 12. 3.: Snížit rozšiřování drog alespoň o 25 % a úmrtnost v důsledku jejich užívání alespoň o 50 %

12.3.2:	Usilovat o snížení poptávky po návykových látkách u dětí a dospívajících
odpovědnost: MŠMT, MZ
spolupráce: MV, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
termíny: do roku 2005 by mělo program mít 50 % škol |
|---------|--|

Stav plnění: Úkol průběžně plněn. MPP zpracovává od r.2001 každá škola a školské zařízení. ŠVP školy zpracovávají v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Prevence návykových látek je uvedena výše v plnění aktivity 12.2.3. a 12.2.9.

12.3.5:	Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod způsobených návykovými látkami u vybraných profesí v resortu (zaměstnání spojená se zvýšeným rizikem, ti, kdo pracují přímo s uživateli drog nebo se s nimi ve své praxi setkávají nebo jsou návykovými látkami více ohroženi)
Odpovědnost: všechny resorty
Spolupráce: MZ
Termíny: v roce 2003 předložit návrh Radě vlády ČR pro koordinaci politiky ke konzultaci, do roku 2004 dopracování. Od roku 2005 realizace. |
|---------|---|

Stav plnění: Úkol je plněn průběžně v rámci prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních prostřednictvím pregraduálního i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, především metodiků prevence, MPP, rámcových vzdělávacích programů.

12.3.6:	Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám působeným nealkoholovými návykovými látkami a podporují zdravý životní styl
odpovědnost: všechny resorty, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
spolupráce: všechny resorty navzájem
termíny: do roku 2015 průběžně |
|---------|--|

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Prevence návykových látek je uvedena výše v plnění aktivity 12.2.9.

12.3.7:	Provádět testy na nealkoholové návykové látky u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.) Návrh: Podporovat opatření k zamezení užívání nealkoholových návykových látek pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.)
Odpovědnost:	všechny resorty v okruhu své působnosti <i>(V návrhu na aktualizaci je doporučena změna míry odpovědnosti MŠMT na úroveň spolupracujícího resortu, případné zrušení tohoto úkolu pro MŠMT. MŠMT se v této oblasti řídí platnými zákony.)</i>
Spolupráce:	MZ - metodická Spolupráce a vedení, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
Termíny:	do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžná kontrola

Stav plnění: MŠMT dosud nebylo v této záležitosti podle dostupných informací požádáno o spolupráci.

Vyhodnocení:

Popis legislativního stavu je uveden výše v plnění aktivity 12.2.11.

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA, VE ŠKOLE, NA PRACOVIŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ

Dílčí úkol č. 13. 4.: Zajistit, aby nejméně 50 % dětí mělo příležitost zařadit se do mateřských škol podporujících zdraví a 95 % do základních škol podporujících zdraví

13.4.3:	Implementovat podporu zdraví do škol pomocí rámcových vzdělávacích programů - RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV, v nichž jsou filozofie a principy programu Škola podporující zdraví a témata podpory zdraví zahrnuty
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	SZÚ
termíny:	první etapa do začátku implementace 2003 v MŠ a do 2004 v ZŠ; ověřování a revize v tří až čtyřletých cyklech.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s dalšími úkoly tohoto materiálu, které jsou spojené s novými kurikulárními dokumenty. Podle nově schválených kurikulárních dokumentů se všechny školy v ČR již orientují nebo budou programově orientovat na podporu zdraví, chápaného jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Veškeré programy pedagogiky orientované na dítě tuto programovou orientaci dále prohlubují tím, že se více zaměřují na vytváření podmínek takto chápaného zdraví.

Rámcové vzdělávací programy mají být podle zákona č. 561/2004 Sb., revidovány, aby byly v souladu s aktuálními vědeckými poznatky. Rámcové vzdělávací programy musí podle školského zákona odpovídat nejnovějším poznatkům: vědních disciplín, jejichž základy a praktické využití má vzdělávání zprostředkovat, a pedagogiky a psychologie o účinných metodách a organizačním uspořádání vzdělávání přiměřeně věku a rozvoji vzdělávaného.

Škola podporující zdraví (Národní síť projektu Škola podporující zdraví) je mezinárodní program, v ČR je garantován Státním zdravotním ústavem. Do sítě škol jsou zařazovány mateřské i základní školy, které zpracovávají vlastní koncepce rozvoje školy na základě rukověti podpory zdraví, v níž je aplikována společná holistická filozofie zdraví pro každý z obou stupňů vzdělávání.

13.4.4:	Zavést tematiku podpory zdraví a metodiku tvorby školního vzdělávacího programu do programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v pedagogických centrech
	odpovědnost: MŠMT
	spolupráce: MZ, SZÚ
	termíny: moduly budou vypracovány a nabídnuty do r. 2003; v dalších letech se moduly cyklicky zkoušejí, evaluují a revidují do r. 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, další vzdělávání organizované přímo řízenými organizacemi MŠMT probíhá, MŠMT akredituje programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, další semináře jsou nabízeny s podporou ESF.

Vyhodnocení :

V rámci DVPP jsou průběžně jsou nabízena témata související se zdravím.

V roce 2007 proběhla v Brně již 3.konference Škola a zdraví 21 (35. konference pro podporu zdraví dětí a mládeže), pořádaná v rámci výzkumného záměru „Škola a zdraví pro 21.století“. Konference proběhla pod záštitou rektora MU, hlavního hygienika ČR a děkana PF a LF MU. Z konferencí je vydáván sborník.

Účastníci konference informovali o právě probíhajících projektech a výsledcích výzkumů k otázce šikany, osobnosti učitele, problémového chování žáků, dopravní výchovy, předcházení úrazům a obezitě, vadného držení těla a mnoha dalších aspektů VkZ. Konference zdůraznila nadpředmětové vztahy VkZ v mnoha souvislostech a upozornila na některé problémy spojené s tvorbou ŠVP.

Další semináře DVPP jsou v Příloze 1. DVPP k výchově ke zdraví je součástí DVPP k zavádění rámcových vzdělávacích programů. Další projekty byly podporovány ze státního rozpočtu a evropských strukturálních fondů.

Např.

- z Operačního programu rozvoj lidských zdrojů, Opatření 3.2 [Grantové schéma Opatření 3.2 - MŠMT ČR](#) Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje

Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, realizátor Univerzita Hradec Králové, výše schválené podpory 1 473 050 Kč. Cílem projektu bylo vytvoření 10ti nových vzdělávacích kurzů orientovaných na rozvoj a podporu zdraví člověka. Projekt byl určen pro

pedagogické i nepedagogické pracovníky VŠ a zájemce o další studium na vysokých školách. Snahou projektu bylo seznámit účastníky vzdělávacích kurzů s jednotlivými oblastmi zdraví, zdravého životního stylu a začlenění nových teoretických aspektů do celoživotního vzdělávání na Univerzitě Hradec Králové.

Kurzy dalšího vzdělávání pro metodicko-řídící funkci v systémech managementu jakosti (QMS), systémech environmentálního managementu (EMS) a systémech managementu bezpečnosti ochrany zdraví při práci (HaSMS) Vysoké učení technické v Brně, výše schválené podpory 1 489 228 Kč. Projekt se zaměřil na podporu vzdělávání a informovanosti zájemců o budování systému managementu jakosti, environmentálního managementu a managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejm. z okruhu malých a středních podniků. Projekt byl určen především žadatelům o certifikaci, již certifikovaným organizacím a rovněž poradenským a konzultačním organizacím nebo poradcům systémů managementu.

- z Operačního programu rozvoj lidských zdrojů, [Opatření 3.1. Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních](#)

V programu podpory A - Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – bylo podpořeno celkem 65 projektů.

Program průběžného vzdělávání učitelů základních škol vzdělávajících žáky s lehkým mentálním postižením v oblasti Člověk a zdraví byl realizován Univerzitou Palackého v Olomouci v hodnotě 1 707 400 Kč.

Program Prevence stresu a pracovního vyhoření pro učitele realizovalo Centrum dohody, s.r.o., Praha, v hodnotě 6 010 770Kč.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na implementaci RVP ve výuce výchovy ke zdraví a prevenci obezity žáků 2. st. ZŠ realizovala Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích v hodnotě 1 173 190Kč.

V roce 2007 probíhaly přípravy na čerpání z ESF v dalších obdobích – byl např. zpracován prováděcí dokument [Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost](#) navazuje na Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), který byl Evropskou komisí schválen dne 12. října 2007.

13.4.5:	Vytvořit podmínky pro zavedení výchovy k podpoře zdraví do studijního programu středních pedagogických škol a do pregraduální přípravy učitelů (pro společný základ i pro nové aprobace spojené s novými vzdělávacími obsahy RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV)
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	SZÚ, Českomoravská psychologická společnost, sekce psychologie, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP
termíny:	do roku 2004 vydat učební text pro PF, do roku 2005 ověřit první modelové programy, další cyklus do roku 2007, všechny PF a v celém cyklu do roku 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

V rámcových vzdělávacích programech pro střední zdravotnické školy je podpora zdraví akcentována. V současně platném oboru vzdělání 75-31-M/005 Předškolní a mimoškolní pedagogika, který je zařazován do vzdělávací nabídky středních pedagogických škol, je tato problematika z velké části zakomponována do osnov předmětu Biologie a hygiena, Tělesná výchova s metodikou a Pedagogická praxe. I pro tento obor vzdělání se v druhé etapě připravuje RVP.

Je zajišťována výměna informací mezi pedagogickými fakultami v oblasti výchovy ke zdraví. V oblasti tělesné výchovy se uskutečňují ve spolupráci FTVS, PedF MU Brno a VÚP pravidelná setkání kateder TV k řešení problematiky školní TV a zdraví.

13.4.6:	Připravit vybrané školní inspektory MŠ a ZŠ na evaluaci programu ŠPZ ve všech třech etapách procesu nárůstu počtu škol podporujících zdraví (ŠPZ v síti, ŠPZ v hnutí, podpora zdraví prostřednictvím RPPV, RVP ZV)
odpovědnost:	MŠMT
spolupráce:	MZ, SZÚ
termíny:	2003 indikátory evaluace ŠPZ a první cyklus kurzů, 2004 opakování pro nové inspektory, 2005 souhrnná inspekční zpráva

Stav plnění: Úkol splněn podle harmonogramu stanoveného ČŠI.

Vyhodnocení:

Školní inspektoři byli proškoleni ve spolupráci se SZÚ. Další inspektoři byli proškoleni v rámci školení inspektorů k tvorbě ŠVP. Při inspekční činnosti inspektoři ve školách mj. zjišťují a hodnotí vzdělávání ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Výsledná zjištění a hodnocení zapracovávají do inspekčních zpráv a výročních zpráv ČŠI, tj. ve [Výroční zprávě za rok 2006/7](#).

13.4.8:	Pokračovat ve sbližování programů pro školy, které se týkají otázek trvale udržitelné kvality života a snaží se pro to vytvářet podmínky (program MŠMT pro prevenci sociálně patologických jevů, environmentální program MŽP a další)
Odpovědnost:	MŠMT
Spolupráce:	MZ, MŽP
Termíny:	průběžně pokračovat s programem prevence soc. patologických jevů, do roku 2003 dosáhnout podobného výsledku u environmentálního programu

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, všechny úkoly vyplývající z environmentálního programu MŽP jsou ve všech bodech splněny.

Vyhodnocení:

Pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj zpracovala v roce 2007 dokument Národní strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Tento dokument nebyl vládou schválen, byl přepracován a nyní se dále projednává.

V roce 2007 MŠMT podpořilo projekty neziskových organizací, zaměřené na environmentální výchovu a na plnění Státního programu EVVO částkou 4 999 460 Kč a

projekty škol k podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve výši 11 475 355 Kč.

13.4.9:	Rozšiřovat pravidelně informace o programu podpory zdraví do sítě škol v ČR prostřednictvím zavedených tištěných periodik a webových stránek
odpovědnost:	MZ, MŠMT
spolupráce:	SZÚ
termíny:	průběžně, vlastní časopis od roku 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podpora zdraví je součástí kurikulární reformy a všech navazujících aktivit, spojených s jejím zaváděním. Informace jsou zveřejněné na webových stránkách [MŠMT](#), stejně jako jsou adekvátní informace obsaženy ve [Věstníku MŠMT](#). Odkazy na webové stránky a odborné časopisy jsou ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

Záštita ministryně školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2007 byla převzata nad projekty:

- MS juniorů a juniorek ve vzpírání
- Slavnosti sportu a zdraví
- Červená stužka – Pomoz i ty v boji proti AIDS
- Kapradí 2007
- 4. ročník konference Primární prevence rizikového chování
- 5. mezinárodní konference Pohyb a zdraví
- Fórum výchovy ke zdraví
- Dítě v krizi

Mediální podpora vybraným projektům

Dlouhodobě jsou mediálně podporovány vybrané projekty, např. Komplexní výukový program péče o zubní zdraví „[Zdravé zuby](#)“.

CÍL 14: ZDRAVÍ, DŮLEŽITÉ HLEDISKO V ČINNOSTI VŠECH RESORTŮ: DO ROKU 2020 BY SI VŠECHNA ODVĚTVÍ MĚLA UVĚDOMIT A PŘIJMOUT SVOJI O DPOVĚDNOST ZA ZDRAVÍ

Dílčí úkol č. 14. 1.: Představitelé resortů, zodpovědní za strategická rozhodnutí, budou orientovat svá opatření a činnosti na příznivý dopad pro zdraví obyvatelstva

O

14.1.2:	Analýza vlivu strategických opatření resortů na zdraví obyvatelstva
odpovědnost:	všechny resorty
spolupráce:	MZ
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Veškerá strategická opatření resortu v sobě implicitně zahrnují i proces jejich vyhodnocování, připravuje se další nezávislé vyhodnocování vybraných dotačních programů. Případná další opatření jsou koordinována s MZ, které bylo požádáno o spolupráci dopisem čj.16690/04-22.

CÍL 20: MOBILIZACE PARTNERŮ PRO ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAPOJIT DO NAPLŇOVÁNÍ STRATEGIE ZDRAVÍ 21 OBČANY, JEJICH ORGANIZACE, VEŘEJNÝ I SOUKROMÝ SEKTOR.

Dílčí úkol č. 20. 1.: Zdůrazňovat význam zdraví a hodnotu zdraví a účast všech resortů na sdílení společných cílů

20.1.4:	Předložit ministru zdravotnictví každoročně zprávu o plnění dílčích úkolů a aktivit vyplývajících z programu ZDRAVÍ 21 za předešlý rok
odpovědnost:	všechny resorty
spolupráce:	MZ
termíny:	každý rok do 30. 6., první zprávu do 30. 6. 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, zpráva je podávána každoročně v termínu stanoveném usnesením vlády.

B. Seznam aktivit ke splnění dílčích úkolů Zdraví 21, u kterých MŠMT spolupracuje na jejich splnění

Jsou zde uvedeny pouze aktivity, u nichž bylo MŠMT požádáno o spolupráci, nebo ty, jejichž plnění nevyplyvá přímo z aktivit předchozího oddílu.

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2. 1: Snížit rozdíly ve střední délce života v jednotlivých socioekonomických skupinách nejméně o 25%

2.1.1:	Speciální programy zlepšení a posílení zdraví vybraných skupin obyvatel
odpovědnost:	MZ,
spolupráce:	MPSV, MŠMT, ČÚBP, poskytovatelé a plátcí zdravotní péče, územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s kurikulární reformou, zdravotní tělesnou výchovou a vzděláváním zdravotně postižených.

MŠMT postupně vytváří cílené speciální programy ke zlepšení a posílení zdraví skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve školních vzdělávacích programech jednotlivých škol. Uvedené programy vycházejí např. z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který v kapitole č. 7 uvádí doporučení k vytváření podmínek pro úspěšné vzdělávání uvedených dětí. Jedním z uvedených opatření je zavádění asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, na které MŠMT poskytuje finanční prostředky.

Speciální školy při posilování zdraví svých svěřenců velmi úzce spolupracovaly s institucemi resortu zdravotnictví, jednalo se především o oblast rehabilitačních činností.

3.2.2:	Vytvořit standardizovaný systém integrované rané péče o perinatálně ohrožené a postižené děti na regionální úrovni, a to na základě vytvoření příslušného legislativního návrhu
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MPSV, MŠMT, Společnost rané péče (občanské sdružení), OSPDL, SPLDD, územně samosprávné celky
termíny:	průběžně konečný termín - návrh konec roku 2005

Plnění souvisí se vzděláváním zdravotně postižených.

Vyhodnocení:

Uvedený úkol vyvstává pro MŠMT i z vládního usnesení č. 1004/2005 Národní plán podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009 ze dne 17.8.2005 (dále jen NPPI), rozpracovaný pro MŠMT v dokumentu „Rozpis gesce úkolů vyplývajících z vládního usnesení č. 1004/2005 NPPI č.j. 35 916/2005-24“ – viz. část 2.3.1.

V oblasti resortu školství, mládeže a tělovýchovy poskytovali ranou péči dětem se zdravotním postižením především pracovníci speciálně pedagogických center, zřízených při speciálních školách, PPP participovaly na poskytování včasné intervence. IPPP ČR zajišťovalo metodickou podporu pracovníkům těchto školských zařízení. Uvedené služby byly zajišťovány v každém ze 14-ti krajů ČR, byly dostupné, bezplatné a na vysoké odborné úrovni.

V rámci projektu ESF Střediska integrace menšin poskytovali pracovníci jednotlivých středisek (6 středisek v ČR) sociokulturně znevýhodněným matkám poradenství v oblasti včasné péče.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků k této problematice, realizované IPPP ČR, je v Příloze č. 1.

Dílčí úkol č. 3. 4. : Snížit úmrtnost a zdravotní postižení způsobené nehodami a násilím páchaném na dětech mladších 5 let o 50 %.

3.4.1:	Zavedení do praxe doporučeného postupu pro všechny praktické lékaře při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, včetně komerčního sexuálního zneužívání dětí
odpovědnost	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MV, územní samosprávné celky, Společnost sociální pediatrie ČLS JEP, Koordinační centrum sociálně právní ochrany dětí (obč. sdružení), OSPDL, SPLDD
termíny:	2004

Stav plnění: Úkol byl realizován, v jeho plnění však bude průběžně pokračováno na základě jiných koncepčních dokumentů.

Vyhodnocení:

Plnění aktivity souvisí s problematikou komerčního sexuálního zneužívání dětí a je koordinováno s MZ.

Znalostní kompetence žáků, jak postupovat v případě týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte včetně komerčního sexuálního zneužívání dětí, jsou zapracovány v RVP ZV a následně i Strategii prevence sociálně patologických jevů u dětí mládeže 2005-2008. V rámcových vzdělávacích programech pro předškolní vzdělávání a základní vzdělávání a v ověřovaných RVP pro ostatní typy škol je začleněna problematika zdraví člověka v učivu o krizových situacích a jejich řešení, kde kromě šikany, brutality a jiných forem násilí je zakotveno též týrání a sexuální zneužívání. V této souvislosti žáci dostávají informace o službách odborné pomoci.

V roce 2007 byla poskytována metodická podpora spolupráci školních psychologů/speciálních pedagogů a pracovníků školských poradenských zařízení a školských zařízení preventivně výchovné péče s pediatrií v oblasti prevence a včasné intervence týrání a zneužívání. Metodická podpora byla financována z projektu ESF VIP-Kariéra a z rozpočtu IPPP ČR na kmenovou činnost.

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilější ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.3:	Při kontrolní činnosti dozorových orgánů v oblasti reklamy zaměřit pozornost na reklamy vztahující se k životnímu stylu, výsledky vyhodnotit a případně je použít pro přípravu další legislativy v oblasti regulace reklamy
odpovědnost:	MPO, MZ, SÚKL
spolupráce:	MŠMT, SZÚ, územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podle § 32 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve školách a školských zařízeních není povolena reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj dětí, žáků a studentů nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí.

Při inspekční činnosti v mateřských školách, základních školách a středních školách nebylo v roce 2007 zjištěno porušení § 32 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. (reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, reklama na výrobky ohrožující zdraví ...). Reklama vztahující se ke zdravému životnímu stylu je v jednotlivých školách na různé kvalitativní a kvantitativní úrovni.

CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ: PODSTATNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNIVÉ DŮSLEDKY INFEKČNÍCH NEMOCÍ PROSTŘEDNICTVÍM SYSTEMATICKY REALIZOVANÝCH PROGRAMŮ NA VYMÝCENÍ, ELIMINACI NEBO ZVLÁDNUTÍ INFEKČNÍCH NEMOCÍ, KTERÉ VÝZNAMNĚ OVLIVŇUJÍ ZDRAVÍ VEŘEJNOSTI

Dílčí úkol č. 7. 5. : Nejpozději do roku 2015

- výskyt malárie omezit na méně než 5 případů na 100 000 obyvatel a zajistit aby v regionu nedocházelo k žádným úmrtím v důsledku neimportované malárie,

- zajistit trvalé a pokračující snižování výskytu, úmrtnosti a negativních dopadů infekce HIV/AIDS, dalších pohlavně přenosných chorob, tuberkulózy a akutních respiračních a průjemových onemocnění

7.5.1:	Zintenzivněním zdravotně-výchovných programů v oblasti pohlavně přenosných nemocí, především HIV/AIDS, zavedením výchovy k reprodukčnímu zdraví do obsahu vzdělávání posledních tříd základních a všech tříd středních škol, zaváděním „peer výchovy“ a metody „streetworku“ a zapojováním aktivit občanských sdružení, specializovaných na prevenci uvedených nákaz u cílových skupin s rizikovým chováním, příznivě ovlivňovat situaci, pokračovat v samostatném Programu řešení problematiky HIV/AIDS v ČR včetně jeho finanční dotace
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, dermatovenerologové, HS, pracovníci AIDS center, SZÚ, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP, občanská sdružení specializovaná na problematiku HIV/AIDS
termíny:	průběžně ročně do roku 2015

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění aktivity souvisí s kurikulární reformou. Rámcové vzdělávací programy se touto problematikou zabývají např. v kapitolách: „Člověk a jeho zdraví v učivu o partnerství, rodičovství, základech sexuální výchovy (etická stránka sexuality, HIV/AIDS – cesty přenosu), „Výchova ke zdraví“ v učivu o ochraně před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy).

Tento úkol je sledován a naplňován průběžně ve všech SŠ. VÚP spolupracovalo na organizaci a obsahu semináře Výchova ke zdraví (Benešov), v němž byla obsažena

problematika přenosných chorob a HIV/AIDS. Byl vydán sborník a CD s anotacemi referátů a texty ze semináře – umístěno na stránkách PedF Mu Brno.

IPPP ČR v roce 2007 realizoval vzdělávací programy celoživotního vzdělávání psychologů a etopedů v PPP, SVP a ve školských zařízeních ústavní a ochranné výchovy, které pracují s cílovými skupinami mládeže s rizikovým chováním.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (tematika HIV/AIDS je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ: DO ROKU 2020 BY SE MĚLA SNÍŽIT NEMOCNOST, ČETNOST ZDRAVOTNÍCH NÁSLEDKŮ A PŘEDČASNÁ ÚMRTNOST V DŮSLEDKU HLAVNÍCH CHRONICKÝCH NEMOCÍ NA NEJNÍŽŠÍ MOŽNOU ÚROVEŇ

Dílčí úkol č. 8.5.: Dosáhnout, aby alespoň 80 % dětí ve věku 6 let bylo bez zubního kazu a ve věku 12 let měly děti v průměru maximálně 1,5 KPE zubů (zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub)

8.5.1:	Akční program zlepšování orálního zdraví dětí a mládeže
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MZe, MŽP, Česká stomatologická společnost JEP; ČLS JEP; Česká společnost pro dětskou stomatologii JEP, Výzkumný ústav stomatologický - VFN Praha, Česká stomatologická komora, SPLDD
termíny:	vypracování programu rok 2003 zahájení a realizace 2004 - 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Orální zdraví jako součásti výchovy ke zdraví je obsaženo v kurikulárních dokumentech. MŠMT je členem pracovní skupiny při MZ, dlouhodobě podporuje program [Zdravé zuby](#), komplexní výukový program péče o zubní zdraví, primárně určený pro prevenci zubního kazu u dětí na prvním stupni základních škol.

Problematika prevence zubního kazu je součástí výchovy ke zdraví v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30 %

9.1.5:	Vybudovat systém výchovy dětí, mládeže a dospělých k poskytování první pomoci
Odpovědnost:	MZ
Spolupráce:	MV, MŠMT, MDS, vzdělávací instituty, Český červený kříž
Termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Výuka první pomoci je přiměřeně věku žáků součástí již vydaných RVP i připravovaných RVP, např. v oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a Člověk a příroda, a to jednak jako samostatné nadpředmětové téma, jednak vždy při výuce tématu, kde hrozí zvýšené nebezpečí – laboratorní práce, technické činnosti, vaření...

Způsob zařazení problematiky do vzdělávání kromě rámcových vzdělávacích programů je doporučen mimo jiné také Metodickým pokynem čj. 37 014/2005-25 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, který je ale doporučen i pro ostatní školy a školská zařízení.

Příklady dobré praxe jsou zveřejněny na metodickém portálu www.rvp.cz (viz plnění ostatních opatření).

Každá učebnice s platnou schvalovací doložkou MŠMT, která se zabývá obdobnou problematikou, obsahuje i problematiku první pomoci.

V roce 2007 proběhlo 5 seminářů NIDV k této problematice. Třikrát se uskutečnil seminář na téma „Mimořádné události a ochrana obyvatelstva“, dvakrát seminář „Ochrana dětí před úrazy včetně ochrany dětí před útoky psů“. Uvedené vzdělávací programy byly určeny pedagogickým pracovníkům všech typů a stupňů škol, byly prakticky orientované a probíhaly ve spolupráci s HZS a městskou policií. Výuka první pomoci je součástí i dalšího vzdělávání učitelů, viz Příloha 1. (V současné době NIDV připravuje další seminář „Ochrana obyvatelstva“ a dále dvacetihodinový seminář „První pomoc - základní norma zdravotnických znalostí pro učitele“.)

Ve spolupráci s HZS vytvořil NIDV metodickou příručku s názvem „Jak si zachránit život a zdraví při mimořádných událostech“. Tento materiál byl určen pro pedagogy všech typů škol. V příručce jsou popsána možná rizika a nebezpečí, zejména úrazy dětí- první pomoc, atp. Příručka vyšla ve dvou vydáních a byla k dispozici na seminářích pořádaných NIDV.

Podle Výroční zprávy České školní inspekce za rok 2006/7 školení k organizaci a poskytnutí první pomoci v souladu s § 102 odst. 6 zákoníku práce prokazatelně absolvovalo 88 % učitelů základních škol a 100 % pedagogických pracovníků v ostatních druzích škol a školských zařízeních.

Předepsané vybavení lékárníček s dodržení expirační doby léků mělo 96 % základních škol, v ostatních školách bylo toto vybavení 100%.

MŠMT spojuje první pomoc s prevencí úrazů, zdravým životním stylem, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy, atp.

Problematika první pomoci ve výchově ke zdraví je zařazena v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

Obory vzdělání středních zdravotnických škol mají osnovy předmětu První pomoc na profesionální úrovni, proto mnohdy sami žáci těchto škol provádějí edukační činnost na veřejnosti.

IPPP ČR v rámci tohoto úkolu realizoval v roce 2007 metodickou pomoc a vzdělávací podporu školním psychologům/školním speciálním pedagogům zaměřenou na poskytování intervence v krizových situacích.

Dílčí úkol č. 9.2.: Počty úmrtí a vážných úrazů na pracovišti, doma a při rekreaci snížit nejméně o 50%

9.2.1:	Vypracovat a realizovat národní plán prevence úrazů, jejich léčení a rehabilitace, se zdůrazněním jeho důležitosti jako veřejně-zdravotnického problému, ustavit pro jeho koordinaci meziresortní skupinu
Odpovědnost:	MZ
Spolupráce:	MV, MŠMT, MPSV, MS, MDS, MMR odborné společnosti JEP, SZÚ, Český červený kříž
Termíny:	vypracování a ustavení meziresortní pracovní skupiny 2003 realizace 2004-2015

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

MŠMT se jako člen meziresortní pracovní skupiny podílelo na vytváření [Národního akčního plánu prevence dětských úrazů](#). Další informace o přístupu MŠMT k této problematice je ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#).

Kromě trvalých opatření – rámcových vzdělávacích programů, podpory volnočasových aktivit, zveřejňování informací o soutěžích s touto tematikou, atd. - se MŠMT zapojilo do kampaně ke [Globálnímu týdnu bezpečnosti silničního provozu](#) a uskutečnilo seminář zahajující každoroční kampaň Národní dny bez úrazů – podrobněji viz úkol 9.1.1.

Další příklady dobré praxe a informace o dopravní výchově jako součásti vzdělávání jsou zveřejňovány na metodickém portále www.rvp.cz.

Školní úrazy, ke kterým došlo při vzdělávání ve školách a školských zařízeních, při poskytování školských služeb a s tím přímo souvisejících činnostech (srovnej k tomu § 28 odst. 1 písm. i) zákona č. 561/2004 Sb.) jsou evidovány Českou školní inspekcí a dále i Ústavem pro informace ve vzdělávání. Česká školní inspekce shromažďuje údaje o úrazech, ke kterým byl vyhotoven záznam, protože po něm následovala nepřítomnost zraněného dítěte, žáka či studenta ve výuce, úraz byl smrtelný nebo vyhotovení záznamu bylo zvláště vyžádáno. Ve školním roce 2006/2007 bylo krajským inspektorátům doručeno 31 149 záznamů o úrazech. V porovnání s celkovým počtem dětí, žáků a studentů ve všech druhích škol má vypočítaný index takto sledované úrazovosti (tj. počet úrazů na 100 osob) hodnotu 1,77. V počtu zraněných převažují chlapci – 55,51 % – oproti 44,49 % děvčat. (Zdroj [Výroční zpráva ČŠI 2006/7.](#))

Ústav pro informace ve vzdělávání shromažďuje také údaje [o celkovém počtu registrovaných úrazů](#).

	Úrazy celkem	Registrované úrazy celkem	Odškodněné případy
Počet	126704	55235	29846
Celková vyplacená částka v Kč	0	0	70614289

Zdroj: ÚIV

V ČR je postupně implementován program Bezpečná škola, jeho centrem je město Kroměříž. Program má komplexně postihnout problematiku prevence úrazů na školách, školy získávají mezinárodní certifikát, přičemž ZŠ Zachar Kroměříž tento titul získala v roce 2005 jako 2. škola na světě. K programu jsou organizovány celostátní konference.

V roce 2007 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, zorganizovala konferenci Prevence úrazů, otrav a násilí.

DVPP s ohledem na žáky se zdravotním postižením se zabývá IPPP ČR. Další DVPP viz Příloha 1, problematika úrazovosti je součástí DVPP k tvorbě ŠVP.

Toto téma je součástí výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu na pedagogických fakultách.

MŠMT vydalo „[Metodickou informaci k zabezpečení provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách](#)“, která byla publikována ve Věstníku MŠMT leden 2008. sešit 1. Cílem této metodické informace je v rámci péče o zdraví obyvatelstva při sportu a jiných pohybových aktivitách doporučit způsob bezpečného provozování těchto aktivit v zařízeních, včetně podmínek údržby a zajištění kontrolních mechanismů.

Všechny druhy sportovní a tělovýchovné činnosti i ostatní pohybové aktivity ve všech typech sportovních zařízení, na dětských hřištích a v tělocvičnách /dále jen „zařízení“/ jsou ovlivňovány mnoha faktory, které společně vytvářejí podmínky pro bezpečné zvládnutí daných aktivit. Jedná se nejen o vlastnosti výrobků a kvalitu materiálů, ale i o organizaci a způsob využívání (provozování) zařízení, které mohou míru rizika maximálně snížit.

Úraz jednotlivce má vedle následků na zdraví i své závažné společenské a ekonomické důsledky. A protože stupeň dozoru, který by mohl zcela zabránit případnému zranění, není prakticky možné zajistit, je žádoucí formou nastavení materiálně technických podmínek a dodržování určitých organizačních a provozních pravidel vytvářet bezpečné prostředí pro provozování zařízení s minimální mírou rizika úrazů.

12.1.3: Zákaz reklamy na tabákové výrobky, jejich propagace a sponzorství spojeného s reklamou tabákových společností odpovědnost: MPO spolupráce: MZ, MŠMT, ČOI, nevládní organizace termíny: v roce 2003 příprava legislativního opatření, pak kontrola průběžně

Stav plnění: V oblasti školství úkol splněn - § 32 zákona č. 561/2004 Sb. – zákaz reklamy a prodeje výrobků ohrožujících zdraví dětí, žáků a studentů.

Vyhodnocení:

Do zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, byla novelou č. 25/2006 Sb. zapracována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/33/ES ze dne 26. května 2003 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se reklamy na tabákové výrobky a sponzorství souvisejícího s tabákovými výrobky.

12.2.5:	Zákaz reklamy a nepřímé reklamy alkoholických nápojů a sponzorství, spojeného s reklamou, sportovních a kulturních akcí alkoholovým průmyslem
odpovědnost:	MPO
spolupráce:	MŠMT, MZ
termíny:	Do roku 2004 příprava legislativního opatření, do roku 2005 jeho realizace, pak průběžně kontrola

Stav plnění: Úkol byl splněn.

Vyhodnocení:

Byla přijata legislativní opatření v oblasti působení resortu školství, mládeže a tělovýchovy, konkrétně § 32 zákona č. 561/2004 Sb. – zákaz reklamy a prodeje výrobků ohrožujících zdraví dětí, žáků a studentů.

12.3.1:	Financovat a vyhodnocovat preventivní programy
odpovědnost:	Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
spolupráce:	MZ, MŠMT
termíny:	v roce 2002 příprava legislativního opatření. Do poloviny roku 2003 zavedení do praxe, pak kontrola průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Plněno v rámci dotačního řízení „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů v působnosti resortu MŠMT“ byly i v roce 2007 podporovány projekty s cílem primární prevence sociálně patologických jevů.

IPPP ČR v roce 2007 realizoval komplexně činnost Agentury pro certifikace programů primární prevence zneužívání návykových látek (sestavování certifikačních týmů a zajišťování místních šetření, předkládání protokolů o místních šetřeních a závěrečných zpráv z těchto šetření Výboru pro udělování certifikací, kurzy pro poskytovatele preventivních programů, organizace supervizních setkání certifikátorů a metodická podpora jejich činnosti, informační systém aj.).

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA, VE ŠKOLE, NA PRACOVÍŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ

Dílčí úkol č. 13. 2.: Zajistit lidem s postižením více příležitostí jak pečovat o svoje zdraví a jak se zapojit do rodinného, pracovního, veřejného i společenského života v souladu se Standardními pravidly OSN pro vyrovnání příležitostí postižených osob

13.2.2:	Pokračovat v realizaci Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením
odpovědnost:	Vládní výbor pro zdravotně postižené občany
spolupráce:	zúčastněné resorty a organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů
termíny:	stanovují se ad hoc se schvalováním úkolů a průběžně hodnotí jejich plnění ve spolupráci se sekretariátem Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, který pracuje při Úřadu vlády ČR.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

MŠMT úzce spolupracovalo s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany a Národní radou zdravotně postižených. Je připraven a plněn „Národní plán podpory a integrace osob se zdravotním postižením na období 2006-2009“.

Pro zdravotně postižené jsou každoročně vyhlašovány programy na podporu sportovních aktivit.

13.2.3:	Nadále vyhlašovat dotační programy zaměřené na podporu zdravotně postižených v ČR, zejména:
	- Program podpory občanských sdružení a humanitárních organizací,
	- Program veřejně prospěšných aktivit občanských sdružení zdravotně postižených občanů a
	- Národní plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. (Vychází ze stejnojmenného Národního plánu a je určen především na podporu projektů, které nemohou být dotovány z výše uvedených programů).
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	všechny resorty, především MPSV, MŠMT a nositelé úkolů - dotované organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů.
termíny:	vyhlašování dotačních programů a ostatní termíny upravuje usnesení vlády k hlavním oblastem státní podpory vůči nestátním neziskovým organizacím.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

CÍL 17: FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ: DO ROKU 2010 ZAJISTIT TAKOVÝ MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ PRO ZDRAVOTNICTVÍ, KTERÝ BUDE SPOČÍVAT NA ZÁSADÁCH ROVNÉHO PŘÍSTUPU, EFEKTIVITY, SOLIDARITY A OPTIMÁLNÍ KVALITY

Dílčí úkol č. 17.1.: Výdaje na zdravotní služby musí být adekvátní a odpovídat zdravotním potřebám obyvatelstva

17.1.1:	Zvýšit míru odpovědnosti občana za své zdraví
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MPSV, MŠMT, SZÚ, ZP a ostatní organizace poskytovatelů zdravotní péče, Asociace nemocnic ČR, Asociace českých a moravských nemocnic, PLDD, SPLDD, ÚZIS, NKZP, ČLÉK
termíny:	průběžně v horizontu 5 let

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Zvýšení odpovědnosti za vlastní zdraví je součástí rámcových vzdělávacích programů. Při vzdělávání učitelů i metodické pomoci zaměřené na tvorbu ŠVP byla zdůrazňována problematika zodpovědnosti za zdraví a nutnost jejího komplexního řešení v ŠVP (Cíl – klíčová kompetence – dílčí výstupy – autoevaluace).

CÍL 18: PŘÍPRAVA ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ: DO ROKU 2010 ZAJISTIT, ABY ODBORNÍCI VE ZDRAVOTNICTVÍ I ZAMĚSTNANCI DALŠÍCH ODVĚTVÍ ZÍSKALI ODPOVÍDAJÍCÍ VĚDOMOSTI, POSTOJE A DOVEDNOSTI K OCHRANĚ A ROZVOJI ZDRAVÍ

18.1.1:	Meziresortní spolupráce při úpravě postgraduálního zdravotnického vzdělávání, která by umožnila odborné zdravotnické vzdělávání srovnatelné s ostatními vyspělými zeměmi a akceptovatelné zvláště v zemích Evropské unie.
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV
termíny:	konečný termín úprav v souladu se vstupem ČR do Evropské unie

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Meziresortní komise zdravotnického školství se schází přibližně pětkrát ročně a výše uvedenou problematiku neustále sleduje.

Dílčí úkol č. 18. 4.: Vzdělávání odborníků z jiných odvětví obsahující základní zásady politiky ZDRAVÍ 21 a speciálně vědomosti o vlivu jejich práce na zdravotní determinanty a metodách jejich ovlivňování

18.4.1:	Meziresortní návrh principů spolupráce na koordinaci vzdělávacích programů odborností, které lze uplatnit ve zdravotnictví
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MZe, Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče, Česká vědeckotechnická společnost, SÚJB, IPVZ, IDVPZ, ČLS JEP
termíny:	Kontrolní termíny jedenkrát ročně v rámci výročních konferencí České vědeckotechnické společnosti.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Všechny obory vzdělání zdravotnického směru s kódy (53-) jsou posuzovány a schvalovány v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví.

18.4.2:	Stanovit podíl vzdělávacích programů různých resortů na společném meziresortním zajištění vzdělávání nezdravotnických odborníků
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MPO, MO, MZe, Rada pro vzdělávání a VR MZ, Česká vědeckotechnická společnost, ČLS JEP
termíny:	Kontrolní termíny jedenkrát ročně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Podíl vzdělávání MŠMT je částečně popsán ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#). IPPP ČR zajišťuje systém vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení a poradenských pracovníků škol (výchovných poradců, školních metodiků prevence, školních psychologů/školních speciálních pedagogů) a dále systém vzdělávání pracovníků školských zařízení preventivně výchovné péče. Participuje na zajištění systému vzdělávání pracovníků zařízení institucionální výchovy. Zajišťuje vzdělávání dalších pedagogických pracovníků (zejm. učitelů a vychovatelů) v oboru své působnosti. Vzdělávací programy jsou financovány zejména z kurzovního hrazeného účastníky, z prostředků na projekty ESF a z prostředků na resortní projekty, jejichž součástí je i vzdělávání poradenských pracovníků a pracovníků v preventivně výchovné péči.

CÍL 19: VÝZKUM A ZNALOSTI V ZÁJMU ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAVÉST TAKOVÝ ZDRAVOTNÍ VÝZKUM A INFORMAČNÍ I KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM, KTERÝ UMOŽNÍ VYUŽÍVAT A PŘEDÁVAT ZNALOSTI VEDOUcí K POSILOVÁNÍ A ROZVOJI ZDRAVÍ VŠECH LIDÍ

Dílčí úkol č. 19. 4.: Opatření k vytvoření politiky v oblasti komunikace a přípravy zdravotních programů, které podpoří program Zdraví pro všechny a usnadní přístup k informacím

19.4.2:	Dohoda o mezinárodním uznávání úrovně vzdělávání a platnosti dokladů k výkonu zdravotnických povolání
	odpovědnost: MZ
	spolupráce: MŠMT, MPSV, IPVZ, IDVPZ
	termíny: 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Vyhodnocení:

Odkaz na legislativu k této oblasti je ve [zprávě MŠMT za rok 2006](#). Mezinárodní uznávání úrovně vzdělání a platnosti dokladů k výkonu zdravotnických povolání probíhá ve spolupráci s odborem vzdělávání a vědy MZ.

Návrh na aktualizaci Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století

Navrhuje se:

1. Výrazně redukovat materiál, aby byl přehlednější a mohl být lépe využíván.
2. Navrhovaný postup:
 - Jako první krok navrhujeme především sloučit aktivity, které mají obdobné zadání či plnění (úkoly 13.4, 12.2, atp.), a vyřadit aktivity, které již byly splněny.
 - Při meziresortním jednání znovu projednat potřebnost začlenění jednotlivých aktivit, indikátorů, změny kompetencí resortů (například v důsledku nových právních předpisů) a termíny plnění. Po několika letech od schválení vládního usnesení je potřebná aktualizace.
3. Zajistit finanční prostředky určené pro resorty podílející se na realizaci programu, bez tohoto zajištění nelze očekávat progresivní vývoj.
4. Vhodné by bylo jasnější rozlišování specifické primární prevence a nespecifické, jedná se o zásadní rozlišení, které v dokumentu často není patrné (např. 12.3.6; 12.3.1; 12.1.1; 12.1.5 a další).
5. Upravit nejasné formulace v zadání aktivit (změny institucí – např. IDVPZ, atd.) a systematicky aktualizovat termíny plnění aktivit.
6. V následujícím seznamu aktivit upravit znění nebo případně harmonogram realizace aktivit, případně aktivitu jako splněnou zcela vypustit:

4.4.1: Pokračovat v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a Člověk a jeho svět „ Výchova ke zdraví “ ve specifické edukaci mládeže z hlediska cíle tohoto dílčího úkolu a prevence rizikového chování odpovědnost: MZ, MŠMT spolupráce: HS, subkatedra dorostového lékařství IPVZ, Výzkumný ústav vývoje dítěte, Odborná společnost sociální pediatrie, ČLS JEP termíny: průběžně
--

9.1.1: V celostátním programu školní dopravní výchovy dále rozvíjet individuální a skupinový přístup s větším důrazem na výcvik v reálné situaci <i>Návrh: V rámci RVP rozvíjet a podporovat nové formy dopravní výchovy</i> Odpovědnost: MŠMT, MV Spolupráce: MZ, MDS, občanské iniciativy, Český červený kříž, ČÚBP, HS Termíny: 2003

11.1.4: Prostřednictvím školy zlepšit stav pohybového aparátu dětí a za tím účelem: - V RVP pro základní a střední školy zavést v oblasti Člověk a zdraví výstupy (standardní výstupy) zaměřené na zdravotně orientovanou zdatnost.
--

- zvýšit úroveň informovanosti učitelů (pravidelné semináře, sledování nových trendů v prevenci poruch pohybového aparátu dětí), - Propagovat a zavádět školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků, - zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem), - zavádět prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků cílené preventivní programy včetně možností psychické relaxace
odpovědnost: MŠMT, MMR spolupráce: MZ, SZÚ, HS, VLA JEP, nevládní organizace, územně samosprávné celky termíny: 2003-2005 <i>Navrhuje se posunout termín v souladu se zaváděním rámcových vzdělávacích programů</i>

12.1.1: Pro zvrácení negativního trendu vývoje kuřáctví přijmout účinná legislativní opatření Navrhujeme přeformulovat aktivitu – <i>ratifikovat Rámcovou úmluvu o kontrole tabáku.</i> odpovědnost: MZ, MZe spolupráce: všechny resorty, PLDD, odborné společnosti ČLS JEP, poradní skupina SZÚ pro prevenci kouření, nevládní organizace, např. EMASH (Asociace lékařů „Kouření nebo zdraví“), Koalice proti tabáku termíny: příprava zákona o ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky a do konce roku 2002 jeho předložení Parlamentu, pak kontrola dodržování tohoto zákona průběžně <i>-úkol byl splněn</i>
--

12.1.3: Zákaz reklamy na tabákové výrobky, jejich propagace a sponzorství spojeného s reklamou tabákových společností odpovědnost: MPO spolupráce: MZ, MŠMT, ČOI, nevládní organizace termíny: v roce 2003 příprava legislativního opatření, pak kontrola průběžně – <i>úkol byl splněn</i>

12.1.4: Účinná ochrana nekuřáků, především dětí, před pasivním kouřením odpovědnost: MZ spolupráce: MŠMT, nevládní organizace, odborné společnosti ČLS JEP, poradní skupina SZÚ pro prevenci kouření termíny: v roce 2002 příprava legislativního opatření. Do konce roku 2003 zavedení do praxe, pak kontrola průběžně <i>Úkol formulovaný v položce termíny byl splněn. Nutná aktualizace znění úkolu.</i>

12.2.5: Zákaz reklamy a nepřímé reklamy alkoholických nápojů a sponzorství, spojeného s reklamou, sportovních a kulturních akcí alkoholovým průmyslem
 odpovědnost: MPO
 spolupráce: MŠMT, MZ
 termíny: Do roku 2004 příprava legislativního opatření, do roku 2005 jeho realizace, pak průběžně kontrola – *úkol formulovaný jako zákaz reklamy byl splněn*

13.4.3: Implementovat podporu zdraví do škol pomocí rámcových vzdělávacích programů - RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV, v nichž jsou filozofie a principy programu Škola podporující zdraví a témata podpory zdraví zahrnuty
 odpovědnost: MŠMT
 spolupráce: SZÚ
 termíny: první etapa do začátku implementace 2003 v MŠ a do 2004 v ZŠ; ověřování a revize v tří až čtyřletých cyklech. – *upravit harmonogram v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.*

13.4.4: Zavést tematiku podpory zdraví a metodiku tvorby školního vzdělávacího programu do programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v pedagogických centrech
 odpovědnost: MŠMT
 spolupráce: MZ, SZÚ
 termíny: moduly budou vypracovány a nabídnuty do r. 2003; v dalších letech se moduly cyklicky zkoušejí, evaluují a revidují do r. 2010 – *změnit pedagogická centra, která byla až na jednu výjimku zrušena, na NIDV, ostatní přímo řízenou organizaci MŠMT*

13.4.6: Připravit vybrané školní inspektory MŠ a ZŠ na evaluaci programu ŠPZ ve všech třech etapách procesu nárůstu počtu škol podporujících zdraví (ŠPZ v síti, ŠPZ v hnutí, podpora zdraví prostřednictvím RPPV, RVP ZV)
 odpovědnost: MŠMT
 spolupráce: MZ, SZÚ
 termíny: 2003 indikátory evaluace ŠPZ a první cyklus kurzů, 2004 opakování pro nové inspektory, 2005 souhrnná inspekční zpráva - *úkol byl splněn podle harmonogramu navrženého ČŠI.*

7. V následujícím seznamu aktivit změnit míru odpovědnosti MŠMT za plnění aktivy; MŠMT může na splnění daných aktivit spolupracovat, nemá možnosti nést za plnění aktivit odpovědnost. Případně při aktivitách, na nichž MŠMT spolupracuje, není v tuto chvíli zřejmé, jak by MŠMT mohlo na plnění spolupracovat a navrhuje se proto v těchto případech spolupracovat až na základě konkrétního požadavku gestora plnění úkolu a úkol z gesce MŠMT vyřadit.

6.1.1: Vytvořit program komplexního řešení péče o duševní zdraví včetně transformace stávající péče

- odpovědnost: MZ
spolupráce: MPSV, MMR, MS, MV, MŠMT, ZP, územní samosprávné celky, profesní organizace poskytovatelů služeb, patientské organizace na úseku péče o duševně nemocné, Asociace psychiatrických sester, ADP ČR, NCDP ČR
- termíny: 2003 - vytvoření meziresortní koordinační skupiny
2004 - vytvoření komplexního programu
2005-2015 - naplňování jednotlivých kroků a dokončení hlavní části reformy
- 6.1.7: Začlenit nové přístupy a formy péče o duševně nemocné do pregraduálních, postgraduálních a kontinuálních systémů vzdělávání a dle potřeby vytvářet nové programy pro odpovídající poskytovatele péče
Odpovědnost: MZ, MPSV, MŠMT
Spolupráce: odborné společnosti ČLS JEP, IPVZ, IDVZ, Asociace psychiatrických sester, ADP ČR, NCDP ČR
Termíny: 2003 - deskripce konkrétních potřeb a stávajících možností v oblasti vzdělávání
2004 - vytvoření vzdělávacích modulů a programů
2005 - komplexní systém vzdělávání v moderních trendech
- 12.2.8: Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod působených alkoholem
Příklady:
1. vzdělávání prodejců alkoholu, jak poznat intoxikaci, jak se chovat k intoxikovaným osobám, kdy volat pomoc atd.
2. programy pomoci zaměstnancům ohrožených profesí (zdravotníci, stavební profese a další profese, kde je snadná dostupnost alkoholu a vysoká míra stresu).
Úkol resort plní průběžně jako prevenci ve školách a školských zařízeních.
Odpovědnost: všechny resorty
Spolupráce: MZ
Termíny: v roce 2003 předložit návrh Ministerstvu zdravotnictví ke konzultaci a dopracování. Od září roku 2004 realizace.
- 12.2.11: Provádět testy na alkohol u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, senzitivní průmyslové obory např. chemický průmysl, energetika apod.)
Odpovědnost: všechny resorty v okruhu své působnosti
Spolupráce: MZ - metodická Spolupráce a vedení
Termíny: do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžně kontrola.
- 12.3.5: Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod způsobených návykovými látkami u vybraných profesí v resortu (zaměstnání spojená se zvýšeným rizikem, ti, kdo pracují přímo s uživateli drog nebo se s nimi ve své praxi setkávají nebo jsou návykovými látkami více ohroženi)
Odpovědnost: všechny resorty
Spolupráce: MZ
Termíny: v roce 2003 předložit návrh Radě vlády ČR pro koordinaci politiky ke konzultaci, do roku 2004 dopracování. Od roku 2005 realizace.

- 12.3.7: Provádět testy na nealkoholové návykové látky u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.) **Návrh: Podporovat opatření k zamezení užívání nealkoholových návykových látek pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.)**
- Odpovědnost: *všechny resorty v okruhu své působnosti*
- Spolupráce: MZ - metodická Spolupráce a vedení, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
- Termíny: do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžná kontrola

Příloha č. 1

Vybrané semináře DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) organizované ostatními přímo řízenými organizacemi MŠMT v roce 2007 k programu Zdraví 21

Vybrané vzdělávací akce DVPP organizované v roce 2007, oblast:	organizátor - přímo řízená organizace MŠMT	Celkový počet vzdělávacích akcí	Celkový počet odučených hodin	Celkový počet účastníků
Šikana a agresivní chování	NIDV	23	170	503
Agresivní chování žáků	IPPP ČR	4	12	83
Násilí a škola	IPPP ČR	3	9	60
Identifikace a řešení šikany mezi žáky	IPPP ČR	4	20	83
Metody a techniky práce se skupinou	IPPP ČR	1	9	34
Sebezkušenostní dlouhodobý výcvik pro vedení problémových třídních kolektivů I.	IPPP ČR	1	110	24
Sociometrický-ratingový dotazník	IPPP ČR	3	27	48
Psychické a fyzické týrání dětí, domácí násilí	NIDV	8	40	179
Týrané a zneužívané dítě – rozpoznání a první pomoc	IPPP ČR	4	12	83
Problematika domácího násilí	IPPP ČR	1	6	34
Ochrana před úrazy, bezpečnost a ochrana zdraví	NIDV	5	38	106
Rizikové chování, návykové poruchy	NIDV	17	108	342
Poruchy chování	IPPP ČR	1	19	15
Extrémní poruchy chování - EPCHO	IPPP ČR	1	80	77
Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu	NIDV	2	11	48
Tělesná výchova a pohybový režim v ŠVP	NIDV	7	28	124
Aspekty sexuální výchovy v kontextu kriminality dětí a mládeže	IPPP ČR	1	60	18
Dílky v rámci semináře Výchova ke zdraví	VÚP	2	4	45
Seminář - dílna navazující na seminář VkZ	MŠMT - VÚP	1	5	30
Semináře k tvorbě učebních osnov Tv a VkZ	VÚP	5	60	110
Sexuální výchova, sexuální zneužívání dětí	NIDV	7	54	204

Vybrané vzdělávací akce DVPP organizované v roce 2007, oblast:	organizátor - přímo řízená organizace MŠMT	Celkový počet vzdělávacích akcí	Celkový počet odučených hodin	Celkový počet účastníků
Mimořádné události a ochrana obyvatelstva	NIDV	11	44	181
Prevence zneužívání návykových látek	IPPP ČR	4	12	83
Prevence a adiktologie pro odborníky pracující v ústavní výchově a preventivně výchovné péči	IPPP ČR	1	30	22
Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek	IPPP ČR	1	8	35
Systém primární prevence ve školství	IPPP ČR	4	12	83
Specializační studium pro metodiky prevence	IPPP ČR	1	280	40
Kurz pro začínající speciální pedagogy a psychology v SPC, začínající psychology PPP a pro začínající školní psychology	IPPP ČR	3	120	46
Prevence v kontextu poskytování poradenských služeb ve škole	IPPP ČR	4	8	83
Etopedická problematika v práci školního speciálního pedagoga	IPPP ČR	2	12	45
Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením	IPPP ČR	2	16	70
Zdravotní životní styl, Šikana a prevence, Prevence úrazů a první pomoci	NIDM	30	320	456

Příloha 2.**Vybrané finanční náklady MŠMT v roce 2007 na program Zdraví 21**

údaje v tis. Kč

Vybrané dotační a rozvojové programy	
Národní program sporu pro všechny ve členění:	33 000
Pravidelná sportovní a TV činnost dětí a mládeže	20 410
Otevřené TV a sportovní akce zaměřené ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu	4 940
Pohybové aktivity občanů starších 60 let	1 900
Vzdělávání dobrovolných pracovníků	2 700
Tělovýchovná reprezentace	3 050
Sport a škola	20 000
Sport zdravotně postižených	7 000
Údržba a provoz sportovních a TV zařízení	167 891
Program I - Preventivní programy realizované školami, školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi (projekty místního a regionálního charakteru)	14 010
Program II Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT (projekty s nadregionální nebo celorepublikovou působností a projekty regionálního (krajského) charakteru za blíže určených	7 418,816

podmínek v manuálu). Program III Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči.	
Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání (podpora sportovní činnosti neorganizované mládeže)	1.000
Vybrané ostatní náklady	
Pracovník zabývající se danou problematikou ve VÚP 0,5 úvazku	60

V tabulce nejsou zahrnuty prostředky např. z ESF, prostředky cílené na kurikulární reformu.

Příloha č. 3: Seznam použitých zkratk	
ADP ČR	Asociace domácí péče České republiky
AT	Protialkoholová poradna
AV ČR	Akademie věd České republiky
BSE	Bovinní spongioformní encephalopatie
CEV	Centrální evidence výsledků výzkumu
CPL	Centrum praktických lékařů
ČBÚ	Český báňský úřad
ČEÚ	Český ekologický ústav
ČGPS	Česká gynekologická a porodnická společnost
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČLéK	Česká lékárnická komora
ČSK	Česká stomatologická komora
ČŠI	Česká školní inspekce
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
ČNÚ	Časná novorozenecká úmrtnost
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČPS	Česká pediatrická společnost
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
ČZPI	Česká zemědělská a potravinářská inspekce (od 1.1.2003 Státní zemědělská a potravinářská inspekce)
DRG	Systém financování ve zdravotnictví DRG platbou
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EIA	Environmental Health Assessment
EMASH	Evropské hnutí lékařů Kouření nebo zdraví
EMRC	European Medical Research Council
EPIDAT	Informační systém infekčních nemocí
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
FN	Fakultní nemocnice
GA ČR	Grantová agentura České republiky

GP-HESME	Dokument Za dobrou praxi v řízení zdraví, prostředí a bezpečnosti při práci v podnicích a jiných institucích
HACCP	Hazard Acceptable Critical Control Point
HALE	Health Adjusted Life Expectancy
HDP	Hrubý domácí produkt
HFA	Zdraví pro všechny
HS	Hygienické stanice
IDM MŠMT	Institut dětí a mládeže MŠMT
IDVPZ NCONZO v Brně	Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Národní centrum ošetrovatelských a nelékařských zdravotnických oborů v Brně (od 19.3.2003)
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR
IPVZ Praha	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví Praha
IZPE	Institut pro zdravotní politiku a ekonomiku
KPE	Zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub
KSZD	Komerční sexuální zneužívání dětí
KVO	Kardiovaskulární onemocnění
LEHAP	Lokální plány zdraví a životního prostředí
MKN	Mezinárodní klasifikace nemocí
MŠ	Mateřská škola
MD (dříve MDS)	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPP	Minimální preventivní program
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
VVZ	Věda a výzkum ve zdravotnictví
MZSO	Monitoring zdravotního stavu obyvatelstva

NAPZ	Národní akční plán politiky zaměstnanosti
NCDP	Národní centrum domácí péče
NKZP	Národní koalice zdravotnických pracovníků
NIDV (bývalé PC Praha)	Národní institut pro další vzdělávání
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NPH	Nízká porodní hmotnost
NRL	Národní referenční laboratoř
NSZM	Národní síť zdravých měst České republiky
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
OSPDL	Odborná společnost praktických dětských lékařů
PL	Psychiatrická léčebna
PLDD	Praktický lékař pro děti a dorost
PPP	pedagogicko - psychologická poradna
PÚ	Perinatální úmrtnost
QoL	Quality of Life - kvalita života
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP G	Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání
RVP GSP	Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou
RVP SOV	Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání
SPL ČR	Sdružení praktických lékařů pro dospělé
SPLDD	Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost
STD	Sexual transmitted diseases - sexuálně přenosné nemoci
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SVL ČLS JEP	Společnost všeobecného lékařství
SVIS	Středisko vzdělávání, informací a služeb
SVP	Středisko výchovné péče
SVS	Státní veterinární správa
sy.CAN	Syndrom týraného dítěte
SZO	Světová zdravotnická organizace

SZÚ	Státní zdravotní ústav
ŠPZ	Škola podporující zdraví
TOKS	Test na okultní krvácení do stolice
TRN	Tuberkulóza a respirační nemoci
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
UNL	Užívání návykových látek
ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
VaV	Věda a výzkum
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
VkZ	Výchova ke zdraví
VL	Všeobecné lékařství
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický